

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

88/3
2024

SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA, MIGRACJE

■ Oblicza migracji

■ Dylematy społeczeństw europejskich

Publikacja dofinansowana
przez Wydział Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

© Copyright by Wydział Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
and individual authors, 2024

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

**Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego**
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:
Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:
Katarzyna Nowakowska (j. polski)
Biuro Tłumaczeń Poleng (j. angielski)

Projekt okładki:
Łukasz Fyderek

Skład i łamanie:
ANATTA.pl

Nakład: 60 egz.

RECENZENCI

Saad Abudayeh (Jordan University)

Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu)

Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński)

Włodzimierz Bernacki (Uniwersytet Jagielloński)

Maksim Bulachtin (Perm University)

Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński)

Artur Demchuk (Lomonosov Moscow State University)

Andrzej Dudek (Uniwersytet Jagielloński)

Wojciech Kaute (Uniwersytet Jana Kochanowskiego
w Kielcach)

Wawrzyniec Konarski (Uniwersytet Jagielloński)

Leszek Korporowicz (Uniwersytet Jagielloński)

Krzysztof Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)

Barbara Krauz-Mozer (Uniwersytet Jagielloński)

Paulina Kewes (University of Oxford)

Krzysztof Koźbial (Uniwersytet Jagielloński)

Marek Maciejewski (Uniwersytet Wrocławski)

Gerhard Meiser (Universität Halle)

Włodzimierz Mich (Uniwersytet Marii Curie
Skołodowskiej w Lublinie)

Andrea Schmidt (Pecs University)

Mieczysław Smoleń (Uniwersytet Jagielloński)

Barbara Stoczewska (Uniwersytet Jagielloński)

Lucjan Suchanek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Oświęcimiu)

Krzysztof Szczerski (Uniwersytet Jagielloński)

Dariusz Szpoper (Uniwersytet Gdański)

Maciej Walkowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu)

Janusz J. Węc (Uniwersytet Jagielloński)

Howard Williams (Aberystwyth University)

Radosław Zenderowski (Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie)

Ryszard Zięba (Uniwersytet Warszawski)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 1(88/3)

KRAKÓW 2024

SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA, MIGRACJE
pod redakcją Mirosława Natanka i Nataszy Styczyńskiej

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität, Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Saleh K. Hamarneh (University of Jordan)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Praszałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górnisiewicz

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

- 5 **Mirosław Natanek, Natasza Styczyńska, Wstęp**

CZĘŚĆ I

OBLICZA MIGRACJI

- 7 **Anastazja Gajda, *Nowe wyzwania w zakresie zwalczania przemytu migrantów w Unii Europejskiej***
- 25 **Fuad Jomma, *Ograniczenie wolności i praw a migracje syryjskich Kurdów***
- 41 **Dominika Liszkowska, *Securitisation of Migration in the European Union During the EU-Belarus Border Crisis (2021-2022)***
- 57 **Dariusz Niedźwiedzki, *Kryzys humanitarny na granicy polsko-białoruskiej. Analiza zjawiska w perspektywie ładu społecznego***
- 75 **Maciej Stępka, *Emancypacja i (de)sekurytyzacja migracji w dyskursie Konferencji w sprawie przyszłości Europy***
- 89 **Anna Szachoń-Pszenny, Agnieszka Zaręba, *Instrumentalizacja migrantów jako forma destabilizacji bezpieczeństwa na wschodniej granicy zewnętrznej UE w kontekście wojny w Ukrainie***

CZĘŚĆ II

DYLEMATY SPOŁECZEŃSTW EUROPEJSKICH

- 105 **Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, *Miejsca napięć pamięci Zagłady w Polsce w kontekście tendencji we współczesnej Europie***
- 119 **Kinga Anna Gajda, *Preserving the Legacy: Exploring the Heritage of European Universities and the European University Itself as a Cultural Inheritance***
- 131 **Jakub Jakubowski, Jarosław Jańczak, *Co to jest citizen science? Dyskusja nad rolą obywateli w tworzeniu i realizacji badań w naukach społecznych***
- 147 **Jacek H. Kołodziej, *Słowianie jako INNI Europejczycy. Egzostereotypy Słowian i wartości słowiańskich w opinii zagranicznych studentów krakowskiej europeistyki***

- 167 **Bartosz Kwieciński**, *Płynne tożsamości. Pytania tożsamościowe w kinie europejskim. Kryzys i trauma*
- 181 **Leszek Kwieciński, Maciej Kamiński**, *Rola miast w strategiach i procesach rozwojowych UE. Przykład polskich miast nadmorskich*
- 199 **Mira Malczyńska-Biały**, *Obywatel Unii Europejskiej – konsument jako podmiot polityki konsumenckiej*
- 213 **Tomasz Marcinkowski**, *Program UE dla zdrowia w europejskiej debacie parlamentarnej*
- 229 **Maciej Milczanowski**, *Wdrażanie koncepcji Mission Command i Versatile Leadership w kontekście kulturowych wymiarów zaprogramowania umysłowego*
- 247 **Edyta B. Pietrzak**, *Postantropocentryczny demos i porządek obywatelski*
- 259 **Michał Szczegielniak**, *Prawo do informacji jako narzędzie realizacji zasady jawności przez instytucje europejskie*